

ÉRETTSÉGI VIZSGA • 2012. május 25.

**KÖZGAZDASÁGI
ALAPISMERETEK
(ÜZLETI GAZDASÁGTAN)**

**KÖZÉPSZINTŰ
ÍRÁSBELI VIZSGA**

2012. május 25. 8:00

Az írásbeli vizsga időtartama: 180 perc

Pótlapok száma	
Tisztázati	
Piszkozati	

**NEMZETI ERŐFORRÁS
MINISZTÉRIUM**

Fontos tudnivalók

Kedves Érettségiző!

A munka megkezdése előtt javasoljuk, nézze át a teljes feladatsort.
Ügyeljen a feladatok és kérdések figyelmes olvasására és pontos értelmezésére!

A teszt jellegű, illetve választásos feladatok megoldásakor gondolja át alaposan válaszát!
A könyvelési feladatok kidolgozásakor használja szükség szerint a mellékelt számlatükröt!

A feladatokban megadott adó- és járulékmértékeket használja!

Munkájához szöveges adatok tárolására és megjelenítésére nem alkalmas zsebszámológépet, vonalzót, ceruzát, tollat használhat.

A megoldás során tiszta, rendezett külalakkal dolgozzon, szabályosan javítsa esetleges hibáit!

A megoldások kidolgozását az erre a célra kijelölt helyen végezze!
Készítsen áttekinthető mellékszámításokat!

Eredményes munkát és sikeres érettségi vizsgát kívánunk!

Választást, rövid választ ígénylő feladatok

1. feladat

8 pont

Nevezze meg a kipontozott vonalon a meghatározásokhoz tartozó fogalmakat!

- a) .....: az a doleg, tevékenység, amelyhez adófizetési kötelezettség kapcsolódik.
- b) A ..... az a nap, amelyen a fizetést megtörténtnek tekintik.
- c) A .....: a tevékenység pénzügyi fedezetének biztosítása, rendelkezésre bocsátása.
- d) A .....: meghatározott lejáratra, pénzintézettől visszafizetési kötelezettséggel kapott pénz használatának díja.
- e) .....: a kiállító saját nevében meghatározott összeg megfizetését ígéri az értékpapír jogos birtokosának.
- f) A .....: olyan számviteli ellenőrző kimutatás, amely az adott napra tartalmazza a megnyitott, elővezetett főkönyvi számlák forgalom és egyenleg adatait.
- g) A .....: a statisztikai sokaság összetételét mutatja.
- h) A .....: a statisztikai sokaság egyedeire jellemző tulajdonság.

2. feladat

4 pont

Állapítsa meg, hogy a megfogalmazások melyik eredménykategóriáról szólnak, írja le az eredménykategória pontos nevét!

- A vállalkozás által értékesített saját termékek nettó eladási árai és előállítási költségei különbségeként megmutatja legfontosabb tevékenységének jövedelmét, amiből fedezti tevékenységének egyéb közvetett költségeit is.
.....
- A megtermelt nyereségből az államot megillető rész (adó) levonása után a tulajdonos és a menedzsment között oszlik meg.
.....
- Kizárolag a vállalkozás fizetett és kapott kamatai, árfolyamnyeresége és vesztesége különbségét, valamint a részesedései után kapott és járó osztalékokat mutatja.
.....
- A tárgyévi tevékenység eredményeként ennyivel növekedik vagy csökken a vállalkozás saját tőkéje.
.....

3. feladat

5 pont

Egy zrt. dolgozónak megoszlása az átlagbér szerint (fő)

Átlagbér (Ft/fő)	Létszám (2010. 01. 01.)		
90 000 – 140 000	5		
140 001 – 190 000	10		
190 001 – 240 000	25		
240 001 – 290 000	10		
Összesen	50		

a) Nevezze meg a táblában szereplő statisztikai sor fajtáját, keletkezési módját!

.....

b) Egészítse ki a statisztikai sort időbeli ismérv két lehetséges változatának fejrvatba történő beírásával! A táblázatot tetszőleges adattartalommal tegye teljessé!

c) Határozza meg a kapott tábla típusát!

.....

4. feladat

5 pont

Nevezze meg az alábbi viszonyszámok fajtáját! Intenzitási viszonyszám esetén jelölje az egyenes (E) és a fordított (F) viszonyszámokat!

a) Fizikai foglalkozásúak aránya egy kft-nél: .....

b) Az anyagkészlet értéke évről-évre nő: .....

c) Egy fizikai foglalkozásúra jutó nem fizikaiak száma:

.....

d) Egy fizikai foglalkozásúra jutó termelés értéke:

.....

e) Fajlagos anyagfelhasználás:

.....

5. feladat

9 pont

Fejezze be a következő meghatározások leírását!

a) Az igény .....

.....

b) Az EBKM .....,

amely .....

.....

c) A mérleg .....

.....
.....

d) Az adó .....

.....
.....

e) A beruházások finanszírozási forrásai lehetnek: .....

.....
.....

6. feladat

6 pont

Nevezze meg az alábbi gazdasági események bizonylatait!

a) Készpénzes fuvardíj külső bizonylata: .....

b) Megbízzuk a pénzforgalmi szolgáltatókat a bérek átutalására: .....

c) Készpénzben kifizettük az egyik dolgozónknak a kért előleget: .....

d) Teljesítménybér számfejtésének alapbizonylata: .....

e) Utasítjuk a bankot a beruházási szállítóval szembeni tartozás kiegyenlítésére: .....

f) Anyagfelhasználáskor a készletcsökkenés kísérő bizonylata: .....

7. feladat

3 pont

Válassza ki és húzza alá a helyes meghatározásokat!

1. „Az óvatosság elve azt jelenti, hogy nem lehet eredményt kimutatni akkor, ha az árbevétel, a bevétel pénzügyi realizálása bizonytalan.”

„A valódúság elve: a könyvvézetést és a beszámolót áttekinthető, érthető, a számviteli törvény által előírt, rendezett formában kell elkészíteni.”

- a) csak az első állítás igaz
- b) csak a második állítás igaz
- c) minden állítás igaz
- d) egyik állítás sem igaz

2. Az év végi zárás során először zárjuk a(z)

- a) eszköz jellegű számlákat.
- b) eredmény jellegű számlákat.
- c) költség jellegű számlákat.
- d) forrás jellegű számlákat.

3. Eszközszámlák nyitása:

a) T 1., 2., 3.	K 492. Zárómérleg számla
b) T 491. Nyitómérleg számla	K 1., 2., 3.
c) T 492. Zárómérleg számla	K 1., 2., 4
d) T 1., 2., 3.	K 491. Nyitómérleg számla

8. feladat

2 pont

Különböztesse meg az alábbi tulajdonságokat! Írjon M betűt a kipontozott vonalra, ha a jellemzés a márkára és V betűt, ha a védjegyre vonatkozik!

- Név, jel, rajz, forma, szimbólum vagy ezek kombinációja ...
- Egy áru vagy árucsoport megkülönböztető jelzése ...
- Célja, hogy a gyártók termékeit megjelölje, megkülönböztesse a konkurenciától ...
- Jogi oltalmat élvez, s kizárálag a birtokosa használhatja ...

9. feladat

8 pont

a) Nevezze meg a hiányzó marketingkommunikációs elemeket!

.....	Értékesítésösztönzés	.....	Személyes eladás

b) Írja be az alábbi promociós eszközöket a megfelelő oszlopokba!

telemarketing, sajtótájékoztató, ügynöki áruminta, adományok, katalógus, mozgókép, sorsjátékok, PR, árukapsolás, külső csomagolás, beszédek, hirdetőtáblák

Számítást, bonylatkitöltést, könyvviteli téretszerkesztést igénylő feladatok

1. feladat

10 pont

Vállalkozásunk a BÉBÉ Kft. (1111 Budapest, Völgy u. 10., fizetési számlaszám 11704854-04100002-10000006, adószám: 21454036-2-41, ügyvezető Békés Béla, az értékesítő Nagy Nőra).

Értékesítünk 2011. május 5-én a K+L Kft.-nek (1115 Budapest, Hegy u. 5., fizetési számlaszám 11502345-03624125-30000002, adószám: 32622451-2-41, ügyvezető Kovács Karola), 500 db KLX terméket, bruttó eladási ára 6 000 Ft/db, (25% áfával növelt érték).

A számla sorszáma: 0928. A fizetés módja beszedési megbízás felhatalmazói levél alapján, melynek benyújtása az értékesítést követő 20. napon történik.

A fenti adatok ismeretében jelölje ki a vállalkozás által elkészítendő bonylatok kért információt!

A szükséges mellékszámításokat is írja le!

a) Az értékesítés belső bonylata

Bonylat neve: ..... sorszáma: .....

A bonylat kibocsátójának neve: .....

A bonylaton szereplő végösszeg: .....

A bonylaton szereplő áfa összege: .....

A bonylat kiállításának napja: .....

Mellékszámítások:

b) Az értékesítés pénzügyi rendezésének kezdeményezése

Bizonylat neve: .....
Benyújtás indoka: .....

A bizonylatot kiállító vállalkozás neve, fizetési számlaszáma:
.....

Az aláírásra jogosult neve: .....

A bizonylaton szereplő összeg: ..... A bizonylat dátuma: .....

2. feladat

7 pont

Egy kft. anyagkészletének adatai

Időpont	Gazdasági esemény	Mennyiség (kg)	Egységár (Ft/kg)
Január 1.	Nyitókészlet	200	600
Január 8.	Beszerzés	800	625
Január 11.	Visszaküldés	40	625
Január 20.	Beszerzés	500	640
Január 22.	Minőségi engedmény		5%
Január 30.	Felhasználás	1 400	.....

Számítsa ki:

- a január havi anyagköltség értékét, ha a vállalkozás a FIFO eljárást alkalmazza!
- a január végén készlet mennyisége és értéké!
- a januári anyagfelhasználás értékét, átlagár alkalmazásával! (Az átlagárat szükség esetén kerekítse egész számra!)

3. feladat

6 pont

Számítsa ki, hány forintot utalnak át Kiss Károlynak 2011. május 4-én az alábbi adatok alapján!

Április havi bruttó béré 180 000 Ft, a százalékos levonásokon kívül más levonási tétele nem volt. Az adókedvezményt igénybe kívánja venni.

(Nyugdíjjárulék 10,0%, egészségbiztosítási járulék 6,0%, munkaerő-piaci járulék 1,5%, a személyi jövedelemadó egységesen 16,0%. Adójáték 2 750 000 Ft-ig 12 100 Ft. Szuperbruttó adóalapkiegészítés +27%.)

4. feladat

12 pont

Számítsa ki az alábbi adatok alapján a vállalkozás 2011. évi eredményét összköltség eljárással! („A”)

Értékesítés árbevétele (25%-os áfával együtt)	187 500 000 Ft
Egyéb ráfordítások	8 000 000 Ft
Összes költség	88 000 000 Ft
Pénzügyi bevételek	28 000 000 Ft
Egyéb bevételek	15 000 000 Ft
Rendkívüli bevételek	4 000 000 Ft
Értékesítés közvetlen ráfordításai	62 000 000 Ft
Pénzügyi ráfordítások	19 000 000 Ft
Rendkívüli ráfordítások	4 500 000 Ft

Saját termelésű készletek adatai:

Megnevezés	Nyitóállomány	Záróállomány
Befejezetlen termelés	1 600 000	1 200 000
Félkész termékek	2 200 000	1 200 000
Késztermékek	2 000 000	3 500 000

Adóalapot módosító korrekciós térel +400 000 Ft, társasági adó 10%. Osztalékként az adózott eredmény 15%-át fizetik ki.

Az eredmény kiszámításának munkatáblája:

Eredménykimutatás sorai	E Ft
Értékesítés nettó árbevétele	
Aktivált saját teljesítmények értéke	
Egyéb bevételek	
Összes költség	
Egyéb ráfordítások	
Üzemi (üzleti) eredmény	
Pénzügyi műveletek bevételei	
Pénzügyi műveletek ráfordításai	
Pénzügyi műveletek eredménye	
Szokásos vállalkozói eredmény	
.....	
.....	
.....	
Adózás előtti eredmény	
.....	
Adózott eredmény	
- Fizetett osztalék	
.....	

Mellékszámítások kijelölése:

5. feladat

15 pont

Könyvelje le az alábbi gazdasági eseményeket!

1. Alapanyag-beszerzés 5 000 000 Ft + 25% áfa.
2. Alapanyag-vásárlás fuvardíja a készpénzes számla végösszege szerint 150 000 Ft (120 000 Ft + 30 000 Ft áfa).
3. Terhelési értesítés 3 000 000 Ft beruházásra szánt pénzeszköz elkülönítéséről.
4. A vásárolt alapanyag minőségi hibája miatt 2,0% engedményt kértünk és kaptunk.
5. Gépvásárlás számla szerinti végösszege 8 000 000 Ft, melyből 1 600 000 Ft az áfa összege.
6. Jóváírási értesítés az elkülönített pénzeszközről.
7. Időszak bérköltsége 12 000 000 Ft.
8. Üzembe helyezték a gépet.
9. A tárgyidőszak értékcsökkenési leírása 200 000 Ft.
10. Elkészült termékek raktárra vétele önköltségen 6 000 000 Ft.
11. Késztermékeladás: az értékesítés önköltségen 7 000 000 Ft, eladási áron 10 000 000 Ft + 25% áfa.
12. Bankértesítés a beruházási szállítók kiegyenlítéséről: az elkülönített pénzt felhasználták (3 000 000 Ft), a többit az engedélyezett hitelkeret terhére egyenlítették ki (5 000 000 Ft).

Számlatükör

1. Befektetett eszközök

- 11. Immateriális javak
- 12-15. Tárgyi eszközök
- 121. Ingatlanok
- 129. Ingatlanok terv szerinti értékcsökkenése
- 131. Műszaki berendezések, gépek, járművek
- 139. Műszaki berendezések, gépek, járművek terv szerinti értékcsökkenése
- 141. Egyéb berendezések, felszerelések, járművek
- 149. Egyéb berendezések, felszerelések, járművek terv szerinti értékcsökkenése
- 16. Beruházások, felújítások
- 161. Befejezetlen beruházások
- 17-19. Befektetett pénzügyi eszközök

2. Készletek

- 21. Alapanyagok
- 22. Egyéb anyagok
- 23. Befejezetlen és félkész termékek
- 25. Késztermékek

3. Követelések, pénzügyi eszközök és aktív időbeli elhatárolások

- 31. Követelések áruszállításból, szolgáltatásból (Vevők)
- 32. Követelések kapcsolt vállalkozással szemben
- 33. Követelések egyéb részesedési viszonyban lévő vállalkozással szemben
- 34. Váltókövetelések
- 361. Munkavállalókkal szembeni követelések
- 37. Értékpapírok
- 38. Pénzeszközök
- 381. Pénztár
- 384. Elszámolási betét
- 389. Átvezetési számla

4. Források

- 41. Saját tőke
- 411. Jegyzett tőke
- 412. Tőketartalék
- 413. Eredménytartalék
- 419. Mérleg szerinti eredmény
- 42. Céltartalékok
- 43. Hátrasorolt kötelezettségek
- 44. Hosszú lejáratú kötelezettségek
- 444. Beruházási hitel
- 45-47. Rövid lejáratú kötelezettségek
- 451. Rövid lejáratú hitelek
- 454. Kötelezettségek áruszállításból, szolgáltatásból (Szállítók)
- 455. Beruházási szállítók
- 46. Adóelszámolások
- 461. Társasági adó elszámolása
- 462. Személyi jövedelemadó elszámolása
- 463. Költségvetési befizetési kötelezettségek
- 464. Költségvetési befizetési kötelezettségek teljesítése

466. Előzetesen felszámított általános forgalmi adó

467. Fizetendő általános forgalmi adó

468. Forgalmi adó elszámolása

471. Jövedelemelszámolás

473. Társadalombiztosítási kötelezettségek

49. Rendezőszámlák

491. Nyitómérleg számla

492. Zárómérleg számla

493. Adózott eredmény elszámolása számla

5. Költségnemek

51. Anyagköltség

52. Igénybe vett szolgáltatások

53. Egyéb szolgáltatások költségei

54. Bérköltség

55. Személyi egyéb kifizetések

56. Bérjárulékok

57. Értékcsökkenési leírás

581. Saját termelésű készletek állományváltozása

582. Saját előállítású eszközök aktivált értéke

8. Értékesítés elszámolt önköltsége és ráfordítások

81. Anyagjellegű ráfordítások

82. Személyi jellegű ráfordítások

83. Értékcsökkenési leírás

86. Egyéb ráfordítások

87. Pénzügyi ráfordítások

88. Rendkívüli ráfordítások

9. Értékesítés árbevétele és bevételek

91-93. Értékesítés nettó árbevétele

96. Egyéb bevételek

97. Pénzügyi bevételek

98. Rendkívüli bevételek

Témakör	A feladat sorszáma	Maximális pontszám	Elért pontszám	A témakör maximális pontszáma	A témakör elérte pontszáma
Választást, rövid választ igénylő feladatok	1.	8		50	
	2.	4			
	3.	5			
	4.	5			
	5.	9			
	6.	6			
	7.	3			
	8.	2			
	9.	8			
Számítást, bizonylatkitöltést, könyvviteli téretszerkesztést igénylő feladatok	1.	10		50	
	2.	7			
	3.	6			
	4.	12			
	5.	15			
Az írásbeli vizsgarész pontszáma				100	

javító tanár

Dátum: .....

	pontszáma egész számra kerekítve	programba beírt egész pontszám
Választást, rövid választ igénylő feladatok		
Számítást, bizonylatkitöltést, könyvviteli téretszerkesztést igénylő feladatok		

javító tanár

jegyző

Dátum: .....

Dátum: .....